

ЦИЛЕНА:

За Црну Гору на годину 8 круна, на по године 4 круне.

За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 12 кр. на по године 6 круна.

За све остале земље годишње 20 франка у злату, на по године 10 франка у злату.

Преплата се прима само у год. и полугодишњим роковима.

Појединачни број 20 хелера.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Главни уредник: Милош Живковић

СЛУЖБЕНИ ДИО.

МИ

НИКОЛА I.

по милости Божјој

Књаз и Господар Црне Горе

На предлог Нашег министра унутрашњих дјела постављамо:

за управитеља приморско примичке области ком. Ива Ђуровића, команданта ријечно-примичке бригаде.

Наш министар унутрашњих дјела века изврши овај указ.

Цетиње, 28. марта, 1906. г.

Никола с. р.

Министар унутрашњих дјела,

А. Гојнић с. р.

МИ

НИКОЛА I.

по милости Божјој

Књаз и Господар Црне Горе

На предлог Нашег министра војног, а по саслушању Нашег Министарског Савјета, ријешили смо и рјешавамо:

да се официр Мустафа Ђурђевић из баталјона подгоричког, стави у пензију, која му по годинама службе припада.

Наш министар војни и заступник Нашег министара финансија и грађевина нека изврше овај указ.

Број 1041—I—458.

Цетиње, 31. марта 1906 г.

Никола с. р.

Министар војни,

Бригадир Ј. Вукотић с. р.

Заступник министра финан. и грађевина,

Предсједник Министар Савјета,

Министар Иностранних Дјела

А. Мишуковић с. р.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВЈЕСТИ.

— Његово Краљ Височанство Књаз Господар пошљедња два три дана осјећа се мало боље. Према ње карском савјету узвишени болесник још мора да чува собу и постељу.

— Њихова Краљ. Височанства Књагиња Милена и Књагиња Милица са Њ. В. Књагињама Ксенијом и Вјером у сриједу су се преселиле са Ријеке на Цетиње.

— За отпраљника послова енглеског посланства на Цетињу наменован је г. Карло Луј Деграс, савјетник енглеске амбасаде у Риму.

УСКРС

(Јеванђеље по Матеју)

Сјутра дан по суботи Марија Магдалина, Марија Јаковљева и Саломеја купише разне мирисе да помажу мртво тијело Исусово. И воома рано дођоше до гроба, које је обасјало сунце. Говораху међу собом: ко ли одвали камен са гроба? Видјеше да је камен, који је био велик, одваљен. Упавши у гроб, видјеше с десне стране младића у бијело одјевена, па се уплашише.

Он им рече: Не бојте се — Исуса, па крску распотога, кога тра-

жите, нема овдје; ускрсао је. Ево мјеста гдје су га сахрањили. Вратите се и кажите његовим ученицима и Петру, да га чекају у Галилеји; тамо ћете га видјети како вам је рекао.

Оне изађоше и побјегоше од гроба, јер су се много уплашиле. Никоје ништа не говораху јер су се бојале.

Словени у раду за слободу

Нема ваљда ни једне слабе стране у Словена, коју њихови противници не би показали и употребили је као средство, да цио свијет увјере, да Словени не могу ништа створити и да су некултуран елемент. Мало се коме племену порицале његове способности као словенском. — пише ријечки „Нови Лист“.

Али као да нам у томе погледу не чини ниједан народ толику неправду, колико њемачки који би имао најмање разлога да Словенима што пребацује Опасити на некоме какву погрешку, па је последице расталити још у каквом уводном чланку, ма то било и градачког Tagespost а, са свим је лако и једноставно. Поменути лист, пишући о приликама у Русији, вели, да Словени у опште нијесу за политичке слободе, за стварање јаких и слободних организација, па да према томе Вите неће успјети са реформама „поштене пд бре управе“, јер су, према мишљењу Tagespost а садашњи руски управници несавјесни и јер су кренули рђавим путем изабацивши са више мјеста Германе, који су Русију просвијетили и учинили великом.

Бранити Словене од оваквих напада са свим је изливно, јер сав рад, који се код Словена опажа у најновије вријеме, доказује са свим противно. Прошлост је показала, да су идеја за слободу и смисао за самосталне организације били криви, што су се Словени морали борити са Нијемцима, и то управо зато што су им Германе хтјели да натуре свој смисао за слободу. Рецип, који „Татгосност“ препоручује за преображај Русије састоји се у његовим ријечима: „Поставите Нијемце на прва мјеста у Русији, и она ће се брзо и лако препородити“.

Колико надутости у тим ријечима! Руси ће умјети сами собом управљати, па ако се по цеолицини Руси, који су напустили штету својој отарбини, оцјењују сви остали Руси, који су створили велико словенско царство, у коме сунце не залази, онда им се тиме чини највећа неправда. Данашња руска генерација, која показује толики смисао за слободу и која се ставила на цело повога покрета, препородиће Русију по своме словенском, а не по германском рецепту.

Кад би се Германци осврнули око себе, видјели би на свима странама живо напрезање свију Словена, да се еманципирају од њемачке превласти. Снагу за успјех у томе раду Словени црпе из дубоког смисла за самосталност и слободу, која извире из великог патриотизма. Власти све на и словенско много пута зависе од туђинских утицаја и инте-

реса, али зато се не може претпостављати, да и народи увијек мисле као што мисли и власт, која их представља. Словени се боре на свима липијама са својим противницима, и свуда успјевају. Чеси са Нијемцима у Чешкој и Моравској, Словаци у Мађарској Хрвати на своме огњишту са туђинским утицајима, Срби такође. Њихова борба је најбољи доказ, да нијесу инфериорна реса, већ да умју да цијено своја права и да их могу бранити.

Према томе Словенима није потребно нијаче турскоство. Они су способни да буду сами домаћини на своме огњишту.

Политичке вјести

Furor teutonicus. Разгњевила се свјетна Њемачка не ни Француску, не ни на Енглеску, која јој је скувала чербу у Алжвирасу, већ на невину Русију. Енглески лондонски лист „Дејли Телеграф“ добија из Петрограда из са свим поузданог извора опшаран извјештај, по коме се Њемачка силно наљутила на Русију, што је и ова, која Њемачкој има да буде „највише благодарна“, у Алжвирасу препила отворено у табор њемачких непријатеља. Њемачка је — вели „Дејли Телеграф“ — ријешена да казни све оне велике силе, које су јој напаковале у Алжвирасу. Њен гњев осјетиће најприје Русија. Њемачка влада дала је миг својим банкарима да затворе своје касе за руски вајам Русија је тражила у Њемачкој вајам, и Њемачка је повуду одбила.

Енглески министарски банкет. У Енглеској је обичај, да се министима приређују банкет, да би се чуло кроз њихове говоре њихово мишљење о питањима из унутрашње или спољашње политике. Ту прилику енглески министар редовно употребљују да би свијет упознали донекле са својим плановима. Тако је неки дан предсједник лондонске општине давао сјајан банкет, на коме је било више министара.

Министар морине држао је том приликом здравицу, па је рекао између осталог и ово:

Наша морина никад до сада није била тако добро спрењена, наоружана, обучена, попуњена добрим официрима и војницима и приправна за рат као сада. Разумије се, да то није учињено у агресивној намери. Камо среће лијене, кад би драги Бог рекао да никад више не буде рата! Али, ако буде божја воља, ми смо увијек приправни. Што се мене тиче, ја ни мало не сумњам у нашу морину. Ако буде приморана да се бије, она ће оправдати наде, које у њу полаже енглеска нација.

На здравицу, којом је лорд-мер похвалио цио кабинет, одговорио је шеф владе Камбел Банерман. Он је рекао: Што се тиче спољашњих прилика, окренуло је доста на боље. Конференција у Алжвирасу срећно је свршена. Ми смо са највећим задовољством са свим лојално поштомали нашу пријатељску француску владу у захтевима, које је постављала и у држању, које је заувела, али с друге стране ми нијесмо ништа чинили, што би увриједило коју другу на-

цију, ма која она била. Енглески народ не жели ни једну нацију да потпомаже у неправичним њеним захтевима. Ми желимо да будемо у пријатељству са свима. Ја се надам, да ће повољна ситуација, коју је створио срећни свршетак мароканске конференције, дати повода, да се смање напаци за појску, који толико јада вадају народима европским.

Рјешење мађарске кризе. У Мађарској је криза срећно приведена крају. Попустила је једна и друга страна, круна и коалиција; ова је одустала од војних захтева, а круна је пристала на захтеве коалиције у погледу веће економске независности Угарске. Рјешење кризе изазвало је опште изненађење. Нико се није надао, да ће круна пристати да се мари са Копутовцима, и да ће ови пристати да Бечу ма у чему попусте. И тако се збило нешто нечувано: син крвни непријатеља бечког, Лајоша Копута, Ференц Копут, постао је министар под истим опим владом, под којим је његов отац био осуђен на смрт. Владу је обрзавоа Векерле, а у њу су ушли као чланови прваци коалиције: Андраши, Копут, Апоњи и Полоњи.

Књижевност, умјетност и просвјета

„Христос Васкресе!“

Христос васкре угњетени,
Подјармљени, потиштени...
Христос васкре — ерски роде,
Врли борце за слободу!

Христос васкре Црногорци
Витезови — ерски борци...
Христос васкре огњу живи,
Твом јунаштву сваки се диви!

Христос васкре Шумадинци
Драга браћо, увор синци...
Христос васкре Српство драго,
Опробана чедак снаго!

Христос васкре Херцеговци,
Крвна браћо — ратоборци...
Христос васкре храбри роде,
Див јуначе — за слободу!

Христос васкре Македонце
И теб' Старо Србијанце...
Христос васкре освешћени
Од Косова мученици!

Христос васкре Далматинце
С' м'ра брате — ерски синце...
Христос васкре роде мио
Ти си навјек јунак био!

Христос васкре Вјибјани
Дични брци — одабрани...
Христос васкре Троједини
Надо нама — узданици!

Христос васкре Српство мило,
Гдје год да си гњездо свило...
Дуж Дунава — рјеке Саве
Поред Лама — преко Драве!

Христос васкре, нек' се хри
Гдје год Србин ерски абри...
Па кад „Христос васкре“ приђе,
Таа' нек' „Српски васкре“ дође...
У Биограду,

Пера Атан. Ђорђевић

(Повеља Ивана Кастриота). Научник ерски Љуба Квачић напичао је у првом броју новопокренутог „Видела“, органа ерске напредне странке, ових неколико занимљивих редака о повељи Пана Кастриота:

Наши сусједи Арбанаси, не схватајући своје праве националне интересе, чему се није ни чути, јер вјековима живе без икакве просвете и образовања, почели су у новије пријеме смртно мрзати Србе и радити да их сасвим униште или бар раселе са њихових станишта и не служећи да тиме и себи гроб копају. Њихови преци тако нису радили, па стога им је боље и било. Дотавиши под српску државу, они су са Србима сложено живјели и дијелили с њима и добро и зло. Наши су владоци признавали њихова ранија права и повластице, остављали католичким Арбанасима потпуну слободу вјере, повјеравали арбанашкој власти државне службе и др. Авдарија Гропа управљао је Охридом и ковао новац са српским натписом, а под Душановим заставима борили су се Арбанаси заједно са Србима противу Грка. Као доказ узајамне дружбе међу Србима и Арбанасима може дијело послужити тај факат, што су се пре, па чак и владалачке породице српске срађале с арбанашким властелима. Тако: Кименија, кћи Стефана Првијенчаног, удала се први пут за Димитрија Прогриона, а други пут за Глигорија Камону, који су били обојица Арбанаси; Јерина, унука Душанова брата Синеише, за Ђина Ђолу; Оливера, унука краља Вукановића, за Рајку Монету; Једена, кћи Тезара Прелуба, за Ђина Слату; Војислава, сестра браће Баошине, за арбанашког господара Карла Толију; Теодора, сестра Вука Бранковића, за дрског господара Ђурђа Толију; Јерина, кћи деспота Лазара, за Скендербегова сина Ивана; и обрнуто: Јерина кћи Прогриона Дукађина, за Срацимира Баошине; Кимита, кћи деспота Андрије Мусаћа, за Баошу Баошине; Мара, кћи кнеза Никите Толије, за Баошу Срацимировића; Гојскава, кћи Аријаниста Комнена, за Ивана Црнојевића, а њена сестра Анђелина, коју наша црква слави као сестрицу (мајка Анђелина), за Деспота Стевана Сандевог; итд.

Ово срађање српских и арбанашких породица учинило је, да се за неке од њих не зна да ли су прикрито било арбанашке, па се појавило, или је било обрнуто. У такве породице долази породица Ивана Кастриоте, оца знаменитог арбанашког поглавца Ђурђа Скендербега. И ако Арбанаси, Константин Мусаћ још 1510 год. тврди, да је Скендербег „по рођењу Србин“ ипак познати писци помене писати, да је Скендербег арбанашког поријекла из чисто арбанашког предјела Матије, не поричући да му је мати Војислава била кћи „српског господара од Подгора“ (Тетово и Гостивар).

Српско поријекло Скендербегово најразложније бранио је г. Никола Вулић у расправи „Ђурђа Кастриотовић Скендербег“. Као дошну његових доказа и као доказ негдашње слоге између Срба и Арбанаса износимо читавица „Видјела“ савјешну једне непознате повеље Ивана Кастриоте, писане 1426 године. Из ње ће се видјети, да је Иван владао, разумије се као турски вазал, Добром, да је био вјеро православни и да сина Ђурђа прије 1426 није дао у таоце султану, како се до сад мислило.

Овом повељом, писаном српским кирилично језиком XV вијека, Иван је даровао српском манастиру Хилендару два

села у Дебру. Радостуше (говори се обично Радостуш и Радостуш) и Требиште. Повеља у данашњем српском језику гласи:

„По неисказном милосрђу господина Христа и помоћу пречисте владичице наше госпође Богородице Хилендарске, ја гријешни и недостојни раб (слуга) Христа Бога, Иван Кастриот са синовима мојима Станишом, Репешем, Костадином и Ђурђем, договорисмо се, прилажемо светом манастиру колико смо у стању, а преблаги Бог и пречиста Боготица нек приме овај наш мален прилог, као удовици двије деце.

И прилогних села Радостуше с црквом св. Богородице и село Требиште. А оба та села да су слободна од свију радова, великих и малих, са свима „правинама“ (дажбинама) свим харача и града, а све остало да је св. манастиру. И да нема над тим селима власти ни Кефалија, ни „класиник“ (чинивник) цркви, нити даривних новца, нити травинце ни торовине, него да манастир узме све своје „правине“ по закону тих села.

И овај мој дар да остане стаалан и непоколебљив. А кад Бог изберу да ме напљедни пошле смрти или да запљода овом земљом: или од мојих синова или од сродника или другог кога, и уеуди се разорити овај мој дар који прилогних пречистот владичици, нашој госпођи Богородици Хилендарској, нека га разори Господ Бог и т. д. (долази проклетство и година кад је писана повеља).“

Домаће вијести

(Цјеливале илашчаници). Њихова Краљ. Височанство Њагањина Милена и Њагањина Милица са Њ. Њ. В. В. Њагањинама Ксенијом и Вјером присуствоваће су на Велики Петак по подне обреду изношења илашчанице у манастирској цркви, па су том приликом цјеливале илашчаницу.

(Побољшање учитељских плата). Поводом изјаве неке г. г. учитеља, да им није познат одговор, који је Књ. Министарство Просвјете и Црквених послова — 4. фебруара ове године број 136. — упутило Управи Црногорског Учитељског Удружења, доносимо га овдје, а исти гласи:

„Приликом протреса бујете овога Министарства увидјело се, да су плате наших учитеља неспоредиве и одвећ мале према врло скупим животним намирницама и друштвеним потребама, те је Књ. Министарски Савет ријешено, а Његово Краљевско Височанство Њаз Господар милостиво одобрио: да се први — овогодишњи — Народној Скупштини поднесе предлог о побољшању учитељских плата, односно о измјенама и допунама позитивн. г. закона од 15. августа 1897. године број 860, што се може легално учинити само са пристанком Нарodne Скупштине, сагласно 73. члану Устава.

Ово Министарство предузело је већ потребне мјере за израду поменутог законског пројекта.“

(† Томо С. Петровић) барјактар из Косора преминуо је 1 марта ов. год. у 59 години свога живота.

порадила за низиј сталезе. Па и сам Цезар носио се је био мишљу, да осује велику јавну библиотеку, али га проклети мач Брутуса спречио, да изведе ту своју племениту замисао; тек неколико година касније (39 пр. Хр.) Азимије Полни основа нар. библиотеку од пласна добивеног у Далмацији.

По себи се пак разумије, да су такве, као и њима сличне у калније доба примитивне библиотеке биле и мјале бити сасма европачне и по броју свих књига, јер су књиге биле писане руком, писање је то било одвећ споро, стога су и саме књиге биле ријетке, а као такве и огромно скупе; па и по садржини, јер како нам је познато тадања култура стојала је на доста ниској ступицу. Онај мален број библиотека кроз читав ередњи вијек, било државних или приватних или пак и јединих удружења, смјештених по универсима, домовима кнезова или по манастирима, од свих малено, готово од никакве користе нијесу биле за ширу публику. Те су библиотеке биле за присти народ па чак и за чиновнички сталез сасвим туђе, оне су дјелом биле странице на нека мален број њих. Ње-мап Гутенберг приласком штампе раскину ланце, који су спутавали и стезали све више чедо културе, те му знатно сметали у своје развијању и напредовању. С проналаском штампе наука је све више напријед корачала, народ је временом бивао све више културнији, знање се је све више раширивало, књига је дјеловала већу корист, постојала омјенијем и приступачнијом ширју публици, што је дакако било у прилог повезавању броја библиотека. Проналаском дјелке штампе монотип наобразбе би признат и острашен од највиших ета-лежа, те се постави чврст темељ европској народној наобразби. Данас сваки већи град има своју библиотеку, оне су данас

Од своје ране младости па до посљедњег часа свог живота покојник се одликовао истинитишћу, чврстим карактером и поштењем чиме се у свом племену могао поносити. Као војник са пушком у руци ниједна није изостајао иза својих другова, него ја свуда предначио, и показивао се прави челични војник. Послије погибије његова брата Мика С. Петровића барјактара покојни Томо је узео његов барјак, који је право рећи било тешко узети у тим моментима. Али, Томо га узете тај исти барјак поново се дејствовао пред четом косовском. Под тим истим барјаком у бјегу на Фундини 1879. год. показивао је Томо чуда од прегнућа и јунаштва, у ист м бјегу на шанцу „чингидеру“ Томо је добио двије ране.

Пошто је престало ратовање и настало мирно вријеме, Томо је и тада био заставник. Таје је год требало што лијепо учинити, помирити, савјетовати и на добро упутити, Томо је у тим приликама био прави барјактар и колџоџа.

Господар, цијенећи Томо као карактерна и поштена човјека и храброг ратника и барјактара, указивао му је Свију виску благонаклоност честим даровима.

Така му црна земља!

(Наредба општине цетињске) Управа општине цетињске издала је ову наредбу: Наредбу се грађанству цетињском, да свједоштво припази на чистоћу око својих кућа.

1.) Прије свега свако јутро прије 8 сати мора се осети тротоар и водоваља („кунета“) испред куће, а такође и дворишта се морају потпуно чисто држати нити у њима смеје бити икаквог смећа (који се за вријеме држи у нарочито за то спрењени су) или ма какве нечистоће.

Нужници се морају градити и држати онако, како је то раније наредбу, а ако је коме по изузетку допуштено, да може у нар ни имати шталу, њу треба да држи строго по санитарним пропису.

2.) Кафане, гостионице, крчме, месарнице, хлебнице, дућани и друге јавне радње, морају се са свим што је у њима држати потпуно чисто с нарочитом пажњом на посуђе, које се у неким радњама употребљава; патос у тијема радњама мора се прати сваке сријоде и суботе, а према потреби и још који пут преко недеље.

У свијема јавним радњама морају се држати пљувачнице с водом, која се мора мијенати три пут дневно.

Особита се пажња има обратити и на чистоћу особа, које у јавним радњама поседују нарочито у кафанама, гостионицама, крчмама, месарицама и хлебарицама.

Они, који се не буду ма у чему ове наредбе држали, биће строго кажњени.

(Приложил). Знат. цјенав и тамб. друштво приложило су: Г. Х. Г. из Лондона приликом свога доласка на Цетиње приложио је друштву кр. 24. 06 хелд; г. Петар Ванашевић, чиновник из Цариза послао му је 20. франака злату; г. Јозеф Пецај одредио му је по 20 ерне мјесечно; г. Стеван Перовић приложио је друштву 9 кр. и 83 хелера. Свима наведеним племенитим дародавцима ушава изјављује своју дубоку благодарност са жељом, да се и други на њих угледају.

(Забави). „Занатлијско цјенавко и тамбурашко друштво“ приђује други дан

потреба, оне су културно биљезје једног народа, чији се напредак не цјени само по неколицини његових мних великана него по томе, колико је зање продорло у народ.

У Инглеској и Шведској сбраћа се сасвим велика пажња на образовање народно. 1850 год. приликом дебате о закону о библиотекама (Public Library Act) рекао је посланик Brotherton приталица William Ewart, који је био предиски закон о јавним слободним библиотекама овако: кад се годишње издаје по 40 више милиона круна за апсе и тамнице, ребадо би допустити општинама, да на једну фунту стерлинга разрезују само поластенија за подизање и издржавање јавних библиотека, које ће као такве с правом стати на супрот преступника и злочиним. Природно, да је оваквим начином убијено и запито све присутне посланике дотичи говорник те је и продор са својим замиса, по коме је слободно президијум у градовима од свих негов 10 000 становника, да од сваке лире стерлине задрже 1 лини за подизање народних књижица. Каније се је тај закон протезао и на градове са више од 5000 становника. Великишњи поклони и заоставшине са стране њујна за оснивање нар. књижица убрале још јаче већ успјешно напредовање тих.

У Шведској још од вјетска 19 вијека постоји се бато друштво, којим је задатак, да подизањем нар. књижица, како по градовима тако и по селма, ширју у народ корисно знање. У погледу бројног стања нар. библиотека, колико Француска, толико Немачка, Данска и другедржаве, застале су за Инглеском и Шведском, али уза све то ипак је код њих доста велика пажња посвећена подизању нар. библиотека. Та је суревњивост остигла свој врхунац у Америци. То је земља у којој

Васкрса у просторијама „Зетског Дома“ забаву с играчком. Друштво се је и ета-рало, да на тој забави даде познати Ну-шићев кмад „Обичан човјек“.

У случају лијепог времена друштво ће приредити на „Белведеру“ концерат са дијетим и одабраним комадима.

(Сједница одбора општине вароши Цетиња). Одбор општине вароши Цетиња имао је 29. марта ов. год. свју редовну сједницу на којој је свршио осам разних предмета.

(Ради знања онијема који на Цетињу држе пашчад) Ко ових дана на Цетињу не плаћа на своје пашче општинску дацију и не узме за то плехану значку коју дотично пашче има носити о врату, пашче ће му бити о његовм трошку уморено од стране стродера. За ово је Управа општине нар. Цетиња за времена извјестила грађанство цетињско нарочитим објавана.

И становници цетињских предграђа (Медовине, Груде, Боланова краја, и Доњег Пља, и т. д.) имају платити дацију на своју пашчад, ако их неће сваки држати у вези.

Селанци села близу Цетиња имају чувати своје псе да не долазе на Цетињу, јер ће псе бити ухваћени и убијени.

(Странци на Цетињу) На Велики Петак доштовало је било на Цетиње 110 чланова београд турнеистичк. г. клуба. Странци, међу којима је било доста оба пола из отменијих београдских кругова, проборабили су на Цетињу један дан, разгледавши знаменитости и околину, па су се сутра дан, на Велику Суботу, вратили у Београд.

НАРОДНО ЗДРАВЉЕ

Из рекрутџања (посматрања једног војног љекара). На рекрутџање долази цвијет народа: — сва она мушка младеж, која је етакала да буде бранич домовине. То је управо она омладина, на којој почиња будућност народне снаге и народног напретка. Каква је она, такви ће нам бити и напреди за будућност. С тога би било поучно, посматрати је овако на окупу, те из тога посматрања извући по неку поуку у корист народног здравља и боље народне будућности. Судјелујући неколико пута као љекар рекрутних комисија писац ових редка уочио је неке појаве. Овдје ће изијети само главније — у жељи, да их тим јаче напаса.

1. Тјелесна чистоћа.

По правилу је, да вијни обзвезик до-ђу на рекрутџање чисто. Родитељи и рођаци рекрута поштују заповијести војних власти, и доводе рекруте у чистој и новом одјелу, па — по правилу — и окупа не. Али љекаровом оку није тешко приметити, како то једно кулање није имало велика усцјеха. Није могло спрати с тије-ла рекрутова гљиб и прљавштину, што се на њему неколико година скупљало.

Овака појава је доиста жалосна — нарочито на омладини. Тјелесна чистоћа чуви не само тјелесну снагу, него и душу. Тјелесна прљавштина убија понос, убија љубав на реду и са свему добром и племенитом. Па кад је тако, зар није жалосна

њезини грађани поклањају или завјештавају милионе и милионе круна нар. књижицама. Међу људима, који су за слободне јавне библиотеке у Америци највише доприносили, споменим великог трговца дво-јичних и челичних ствари у Питсбургу Andrew Carnegie који је у току свог живота поконио нар. књижицама више од 24 милиона круна. То је човјек, који је био чврстог увјерења да од 1000 дол-који се даду под видом „милостиње“ 999 д. б. да се у море бачени, јер ничему другоме не служе, до да се зло, које би се морало одстранити, помножи и повећа. Он је цео свој иметак и клонио сиромаш-ним у најизвишенијем облику, којим се може користити и помћи; оставио је за народ, библиотеке, за подизање б. д. и завода за сиромашне и п. томагао је цркве за разне њезе циљеве. У Вилингтору је Epoch Pratt даровао читаву библиотеку са капиталом у вриједности од 7 милиона круна; у Чикагу је B. I. Allobery 12. мил. круна а John Crenal 10 мил. круна одре-дио за јавне библиотеке; у Њујорку је пак сенатор S. Filden цјело своје имање од неких 25 мил. круна оставио народ-књижицама. Захваљујући преведикј ре-виста америчких синова који стварају народ-библиотеке, развитак је културе и народне образованости овдје на највишем ступњу.

Народне су библиотеке прва допуна школи, јер се њима наставља у школи започето образовање. Ја неку да порижем нишомто поучну и наспитну вриједност основних школа, али ипак ми се чини сасма оправдан, да тврдим, да оне не-достају данашњем духу времена, да пруже народу стално образовање, које му је по-требно и које жели. Приђам кроз наше село, познимо селска, било паштира или земљорадника, поднесимо му какву књигу, или дамо му да напише што год, у нај-

ЛИСТАК.

Народне књижице

(о важности оснивања нар. библиотеке.)

Кућа без књига исто је што и село без школе: недостаје ту обиласја цивилизације. Ми смо чврсто убједили, да човјек не може изијети само од хлеба, а народ од трговине и војничке славе, те да би Француска својом вадатку била најбоља, кад не би у сваком селу била школа, у свакој кући књига.

Jules Simon.

У доба, кад се на свим пољима људског рада и живљења ошамца велика агилност, кад сваки настоји да науком прошири своје знање, у доба проналазака и напретка колико знањем толико и умјетношћу, у ово доба полаже се нека велика пажња наобразби најнижег слоја народног, узгаја се марљиво једно ново поље рада, подижу се народне библиотеке.

Прије него приђем на саму ствар, да говорим о важности подизања народних библиотека, излазим за сходно, да кажем коју о бројном стању истих како у најстарија времена, па кроз ередњи вијек, тако и о нагом развјетку истих од изстраг педесет година па на овамо.

Једна од најстаријих библиотека по предању била је у мисирском граду Мемфису, по прилици на хиљаду година прије Христава рођења, коју је засновао био египатски краљ Османдаас. Карактеристично, што је на горњем прагу главних врата зграде, у којој је била смјештена књи-жница, стајало „да чиниште душе.“ У касније доба засноваше Итодомејци јавну библио-теку у Александрији, која је много била

појава, видјети омладину, како прљавишћином убија тијело и душу? „Нечистота нагрива снагу човјека исто тако, као што рђа нагрива гвожђе“ — па што да трпимо рђу на себи? — „Што је за душу човјекају“ — па зашто да је не његујемо? На питање, зашто наша мушка младост тако слабо пази на тјелесну чистоту, тешко је тачно одговорити. За одржање тјелесне чистоте није потребно ни вјештине, ни поци, ни много времена. Ниште се само добре воље инајвише. У српским земљама има доста воде, а и сапун није тако скуп; али је наш сељак према чистоти и реду веома немаран. Кад се рачуна, колико плаћа за лијечење болести, које се на њему јављају од нечистоте тијела, и колико потреша баш на оне ситуације, којим се кити и гиза, човјек се мора чудити, зашто баш да тако занемарује најобилатији извор својој лепоти и своје здрављу — чистоту тијела?

Кожа је врло важан дио нашега тијела. Она му је не само лијеп и подесан покривач, којим човјек осјећа, него у исти мах и вјеран чувар од спољашњих утицаја. Она нас снажно брани од разних приљепи и зараза; она нам чува и регулише топлоту тијела и подешава је таман према спољашњим приликама, како се не би ни прегријали ни назабили. А што је готово исто тако важно: па њу ми и дишемо, а на њу и испаравамо; она и на зној истура из тијела многе отрове, који се животом и радом у њему стварају. У опште: од ње зависи велики дио свјесне и здравља cjелокупног тијела.

Али кожа врши своје задаће правилно само онда, кад је здрава, а здрава ће се одржати само онда, ако је чиста. С тога се и вели, да је „чистоћа пола здравља“. Та човјек се само изјутра умие, па је одмах ведрији и окретнији, а како се тек осјежи и „осежажи“, кад се сав опере и окупа. И јело и сан му боље пријају, а чистотом му се водом и умор опере стијела.

Па кад је тако, онда је баш а радни-ка и сељак, који много и напорно ради, који је изложен толиким непогодама и мјенача времена, пријекло потребно, да обрати тијло што већу пажњу на чистоту свога тијела. Нека свакога дана бар само водом опере лице, врат, уши и груди; нека бар у већјели дана једанпут опере и ноге; нека се бар једном у мјесец дана сав опере топлом водом и сапуном, па ће одмах осјетити, колико је лакши, чистији и здравији. А све то много мање захтјева труда и јонаца, него лијечење болести, које настају од нечистоте.

По ваљаношма могло би то све бити још лакше и свјершеније, кад би грађанске власти биле свјесне својих дужности, те подизале народна купатила, у којима би се и сиромашак могао окупати по врло незнатну цијену. У селу, истина, тога нема, нити може бити, али се сељак, бар љети, може скупати у ријечи или потоку, који су му најближи. Сеоске школе могле би опет изабавити најбољим школске умиваонике, гдје би се дјеца често умивала, па баш и до појаса опрала. Кад би ми већ дјечу на то навикли, имали бисмо брзо нараштај, који би се чисто држао.

Али ко ће народ на то упутити и привићи? —

Въ, просвјетљени синови народа и јри једни читаоци „Здравља“. Говорите му о

бољем случају своје крштено име, увјерићемо се намах, да код одраслијих младина, који су прошли кроз школу иде то прилично тешко а да и не говорим о старијим људима. Та и једни и други су у своје вријеме, кад су за школским клупама сједили и прашину њену удисали, знали коректно писати и течно читати! По себи се пак разабире да су ти људи, кад су једном или готово савим заборавили најелементарније ствари: читане и писање, куд и камо прије морали заборавити и све оно љубо почетно знање, које им је у младости основна школа била дала. Урок томе ако тражимо или приписујемо мачему другом, наћи ћемо га најприје у недостајању средстава за даље занимање књигом. Наћи ћемо га у помањкању нар. књижица, које су веома важан фактор при образовању и чине огромних услуга на путу просвјетљивања народног. Једна ваљана уређена народ. књижица а снабдјевена добрим лектиром која у исто доба забавља и подучава, јест најбоље средство за наобразбу, те нам јамчи за сигуран успјех.

Књига, али само добра књига, учи и одгаја, бистри нам ум и уздигне нас, она нам поравнава боре, које нам је свакадања брига на челу навукала и одвлачи нас далеко од материјалне брбе за egzистенцију.

Оснивањем нар. књижица даје се могућност и прилика сваком становнику, а по насоб раднику, да би могао мирно у празничним данима ситрити свој тешким радом и напором ступјели дух интересантом и корисном лектиром. Књигу коју доноси једна добро уређена и снабдјевена нар. књижица огромна је, јер се њом иде на постепено подизање благостања народног, уздиже се љубав напрема домовине, буди се политичка свјест народна, по-

о томе у свакој прилици и сваког дана. Изнесите му живо и убједливо, како је чистота не само један од најснажнијих помагача здрављу, него у исти мах и најјачи доказ човјечјег достојанства и поноса; први знак народне просвјетљености и народног напретка

Здравља

Др Влад.

Телеграми Бечког Кор. Бироа

БЕЧ, 24. марта. Фејервари је конферисао са вођама крстарице. Изгледа да ће резултат бити повољан и да ће се крива свршити кроз кратко вријеме

БЕРЛИН, 25. марта. — Билон је мирно провео ноћ.

БЕЧ, 25. марта. — Нова мађарска влада састављена је. Векерле предсједник и финансија; Андраши унутр. дјела; Апоњи просвјете; Копут трговине; Полоњи правде; Аладар Зичи министар око краљеве особе.

ПЕТРОГРАД, 26. марта. — Губернатор у Тверу убијен је бомбом. Кочијаш гувернеров смртно је рањен. Атаентатор је ухваћен.

ЦАРИГРАД, 26. марта. — Прописан је глас, да је вилајет битлиски убијен. Сугарев, вођа бугарских комитетских чета, убијен је.

АЛЖЕЗИРАС, 26. марта. — Дјас је потписан протокол о закључењу конференције, која је свршена.

БЕЧ, 26. марта. — У Мађарској је образована нова влада под предсједништвом Александра Векерлеа. Андраши је добио портфељ министра унутр. послова, Апоњи просвјете, Полоњи правде, Копут трговине, Зичи портфељ министра око краљеве особе.

Нова влада положила је заклетву. Избори су наређени за 29. април по новом.

НЕАПОЉ, 27. марта. — Због непрестаних ерупција Везува стање је веома опасно. Лава је већ спаљила неколико села. Вулкански погреси срушили су неколико кућа. Било је много мртвих и рањених. Народ бјежи на све стране.

ПЕШТА, 28. марта. — Парламенат је сават за 19. мај по новом.

НЕАПОЉ, 28. марта. — Лава непрестано тече. Народ се постепено повраћа себи од страха. У мјесту Торе дел Греко велика паника.

НЕАПОЉ, 29. марта. — Краљ и Краљица посјетили су мјесто Торреанувизијата, које су напали са свим правно и дошли су до близине лавине ријеке. Вулкан се почео стишавати.

чава се и челичи у поштовању вјере и домаћих светаца, стаје се на пут преступницама и злочинцима, сузбија се погубно плочење, повећавају се умне способности како појединца, околине, тако и цијелог народа, што се особито очигује у напредовању индустрије и агркултуре једног народа, стога треба а и припомаже било држава или општина, у колико јој је то могуће, и материјално и морално нар. књижице, увјерена колико једна добр уређена нар. библиотека користи народу, а и имајући још у виду, да се са душевно активним људима савим дружије ради даде, него ли са тупим и оним, којим иза свршеног дневног посла, ништа слађе ни милаје није, до пуна дула узобилу дозу руменике вина без обзира на квалитет, а не ријетко и карте, па макар их све то и тешко замучене зараде стадо. Да се ти празнина, која и одвећ рђаво утиче на организам човјечији попуни, да се вријеме немилеће употребљено по прљавим меканама на корисну ствар употреб, ту треба опет звати у помоћ нар. књижице, које су једине кадре, да пруже душевне хране онаквим радницима, да их потакну на рад, да им помогну изаћи на прави пут, да разбуде душевно уморене и индиферентне, да их уведу у нови душевни живот њима и стабилни на корист и част.

Зато оснивајмо нар. књижице, уздигнимо и помоћним наш народ подизањем нар. библиотека!

Ј. Бечу, о Васкрсу, 1906.

Мих. А. Рајнвали,
студент философије.

Од јутрос почела је да пада киша. У Неапољу било је 37 жртава од земљотреса.

ЦАРИГРАД, 30. марта. — Поново је отпочето ишлеђивање по дјелу убиства Редван наше. Циљ је да се открију планови, које су убице и подстрекачи имали са намјером, да поубијају министре и неке друге чиновнике.

НЕАПОЉ, 31. марта. — Мјесто Атајано покривено је пепелом као некадашњи Помпеји. Из развалина цркве Сан Ђузепе извађено је 110 љешева. Краљ и Краљица са Сонином стигли су у Неапољ.

Службене објаве.

О Г Л А С

Износи се на јавну продају доље описата непокретност Петра Ф. Ђурковића из Косијера, која је процијењена круна 360.

Продаја ће се извршити у канцеларији Капетанског суда на Цеклину.

За продају одређују се три рока: први на 15. априла други на 15. маја а трећи на 15. јуна 1906. год.

На прва два рока неће се непокретност продати испод процијењене вриједности, а на трећем и ниже али никакво испод $\frac{2}{3}$ процијењене вриједности непокретности.

Сваки је лицитант дужан положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који имају на непокретност какво реално право, дужници повјериоци и они, који имају право прече купље, да се пријаве суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

„Никези Бријег и Буцалица“ држи се у један удут $\frac{3}{4}$ аземље орачиче спада у 8 комада; три листосјека горе и $\frac{1}{2}$ заковети. Граница: од истока имовином Филипа Јаскова и Пура Јованова, од југа имовином Пура Јованова од запада имовином истог Петра, а од сјевера имовином Мила Пекова.

Број 17. ех 1906 224. — 1905.

Цеклин, 13. марта 1906. год.

Капетан Стево Пејановић.

Р. 173 Број 138. 1—1

О Г Л А С

На основу ријешања Књ. Обласног Суда из Накшаћа од 1. фебруара ове године број 178 ех 1906. IV. 1903. 350

Јавна продаја непокретности Нинка Ђачића из Цине продужује се на шест мјесеца, која ће се извршити на 26. јула ове године.

Види оглас у прилогу 35. 52 броју „Гласа Црногора“ од 1905. год. у броју 4. од ове године.

Број 165. 1906. 80—1903

Горанско, 24. фебруара 1906. год.

Кап. Максим Топаловић.

Р. 73 Бр. 141 1—1

О Г Л А С

У смислу ријешања Књ. Обласног Суда у Бару, од 21. октобра 1905. г., број 1401. VI—1905.—29, износи се на јавну продају дољеописате непокретности Усејна Бриминова Мехмедовића, из Добре-воде. Процијењена су кр. 285 60.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатега Суда.

За продају одређују се три рока: први — 1. маја, други — 1. јуна и трећи — 1. јула т. с. у 9 сати прије подне.

На прва два рока неће се непокретност продати испод $\frac{2}{3}$ процијењене вриједности.

Сваки је лицитант дужан положити јемство од 10% од процијењене вриједности непокретности.

Позивају се сви они, који имају на непокретност какво реално право, дужници повјериоци и они, који имају право прече купље, да се пријаве суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

1) Један комад зграде у „Мехи довиће“, са правом натапања воде са „Студенца Мехмедовића“, граница: од три стране земљом Зејнела Адина Мехмедовића, а од четврте сеоски пут; процијењено је кр. 57 30;

2) Око $\frac{1}{2}$ рало земље у „Дочине“, са правом натапања воде са „Врела“, граница: од једне стране земљиште Хоџе Мухамеда Шлаковића, од друге и треће сеоски пут, а од четврте земљом Зејнела Адина Мехмедовића; процијењено је круна 220 30.

Број 127 ех 1906 151—1905.

Печуринг, 16. марта 1906. г.

Из Канцел. Капет. Суда — Мркојевањског.

Р. 209. Број 142 1—1

О Г Л А С

Износи се на јавну продају дољеописате непокретности Милована М. Вујовића из Стијене, које су процијењене кр. 1986.

Продаја ће се извршити у канцеларији капетанског Суда у Подпеће.

За продају су одређени три рока: 11. априла, 11. маја и 11. септембра 1906. године у 3 сата послје подне.

На првом року непокретности се неће продати испод процијењене вриједности; на другом хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ процијењене вриједности, а на трећем року непокретности ће се уступити понудиоцу највише цијене.

Сваки је лицитант дужан положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који имају на непокретност какво реално право, дужници повјериоци и они који имају право прече купље, да се пријаве суду прије почетка прве продаје.

Опис непокретности:

1. У „Драгојену-лаву“ косачице, косу 1 и $\frac{1}{4}$ и три листосјека горе у једном комаду граница: од истока путем сеоским и гором Јола Радева; од запада гором Марка Лазарева и Јована Стојанова; од сјевера ливаком и гором Мирка Муратова и Радоја Жуњића; а од југа ливаком Мирка Муратова, на описаној непокретности налази се: 60 коријена питомих лоза, 1 крушка која рађа и крајевима велики број дренова, — процијењено круна 1346.

2. У „Клановицу-осој“ горе 1 листосјек у једном комаду граница: од истока и сјевера гором Мила М. Вујовића; од југа и запада гором Мирка Муратова и Јована Стојанова. — процијењено круна 70.

3. У „Казновицу-шанац“ горе 1 листосјек у једном комаду граница: од истока гором Милоша Муратова, од запада гором Јована Николића; од сјевера гором Новице Гидова; а од југа гором Јована Векова, — процијењено круна 120.

4. „Лука“ при ријечи Зети у Сретњој, косачице $\frac{3}{4}$ и $\frac{1}{4}$ од косе у једном комаду граница: од истока ливаком Пура Алексића; од запада ливаком Ђуре Мићина; од сјевера ливаком Мила Малишића; а од југа ријеком Зетом, на описаној непокретности, налази се пражина за љубрење исте, а обалом ријеке Зете врбљак, — процијењено круна 250.

5. У „Вељој Сретњој“ косачице $\frac{3}{4}$ од косе у једном комаду граница: од истока и сјевера ливаком Милена Милошевића; од запада и југа ораником Јосифа П. Ковачевића, непокретности оубрелна је пражина са исте, — процијењено круна 160.

6. У „Вељој Сретњој“ косачице $\frac{1}{4}$ од косе у једном комаду граница: од истока ливаком Јосифа П. Ковачевића; од сјевера ливаком Милована М. Вујовића; од запада ливаком Јована Савана; а од југа ливаком Мила М. Вујовића, — процијењено кр. 40.

Број 269 ех 1906 366—1904.

У Подпеће, 14. марта 1906. г.

Капетански Суд.

Капетан, В. Вучинић.

Р. 407. Бр. 143 1—1

О Г Л А С

Јавна продаја непокретности Мирка Стијовића из Сетца извршиће се 28. фебруара и 30. јуна текуће године.

Види оглас у 3. броју „Гласа Црногора“ од 1906. године.

Број 20 ех 1906 358 — 1905.

Крушево, 24. фебруара 1906. год.

Капетански Суд. Кап. Г. Дабан.

Р. 43. Број 144. 1—1

О Г Л А С

Износи се на јавну продају доље описана непокретност Марка П. Бугоровића, из Штедима, за измир дуга државне ваљевине и Митра Вуковића, из Накшаћа, која је процијењена круна 320.

За продају одређују се три рока: 22. априла, 22. маја и 22. септембра 1906. год. у два сата послје подне.

Продаја ће се извршити у канц. капетанског Суда у Кучине.

На први рок непокретност се неће продати испод процијењене вриједности; на други хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ процијењене вриједности, а на трећем року уступити се понудиоцу највише цијене.

Позивају се сви они, који имају на непокретност какво реално право, дужници повјериоци и они, који имају право прече купље, да се пријаве суду прије прве продаје.

Сваки је лицитант дужан положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Опис непокретности:

Кућа у Штедиму на једној боју сласом покривена дуљине 5 м. а ширине 4 м. граница са свију страна комуном и право општинског послужива.

1 $\frac{3}{4}$ рала оране аземље у Штедиму у три комада:

1. комад граница: од истока и сјевера својом оградом, од запада земљом Рада Бугоровића, од југа сеоским путем.

II. комад граница: од истока земљом Микоње Аграмовића, од сјевера Рада Бугоровића, од запада и југа сеоским путем.

III. комад граница: од истока и сјевера сеоским путем, од запада земљом Рада Бугоровића а од југа Милована Ђурковића.

Број 55—1906. 116—1905.

Кочани, 21. марта 1906.

Капетански Суд.

Кап. Радован В. Николић.

Р. 232. Бр. 152. 1—1

О Г Л А С

Износи се на јавну продају доле описана непокретност Милана Спасојева Вујошевића из Куца—Косора, која је процијењена круна 550.

Продаја ће се извршити у канц. кап. суда у Подгорици. За продају одређена су три рока, први 25. априла, други 25. маја, а трећи 25. септембра 1906. год. у 10 сати прве подне.

На првом року непокретност се неће продати испод процијењене вриједности, на другом хоће и ниже, али никако испод $\frac{2}{3}$ процијењене вриједности, на трећем року непокретност ће се уступити понудиоцу највише цијене.

Сваки је лиценат дужан положити јемство 10% од процијењене вриједности непокретности.

Позивају се сви они који имају на непокретност какво реално право, дужникови повјериоци и они те имају право прече купље, да се пријаве суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

11 рада ливаде у „Забјело“ граничи од истока Рамо Радванов ливадам. од запада Авдарија Ненезић ливадам, од сјевера бријег мораче а од југа пут дајбабски.

К броју 141.—57.—1906.

Подгорица, 21. марта 1906

Капитански Суд,
Капетан С. Шестић.

Р. 164.

Бр. 153

1—1

О Г Л А С

Износи се на јавну продају доле описана непокретност Крета Чуљковића из Подгорице која је процијењена круна 410.

Продаја ће се извршити у канц. кап. суда у Подгорици. За продају одређена су три рока: први 30. априла, други 30. маја, а трећи 30. септембра 1906. године у 3 сата последије подне.

На првом року непокретност се неће продати испод процијењене вриједности, на другом хоће и ниже, али никако испод $\frac{2}{3}$ процијењене вриједности, на трећем року непокретност ће се уступити понудиоцу највише цијене.

Сваки је лиценат дужан положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви они који имају на непокретност какво реално право, дужникови повјериоци и они те имају право прече купље да се пријаве суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

Једно радио оранице и седам рада ливаде у „Забјело“ граничи од истока: Милош Ђуров ораницом и ливадам, од запада Јован Вучелић и Душан Радонић ливадам, од сјевера пут од Мораче, од југа Крето Чуљковић ливадам и ораницом.

К. броју 105.ех.1906 83 1905.

Подгорица, 22. марта 1906.

Капетански Суд,
Кап. С. Шестић.

Р. 176

Бр. 155.

1—1

Објава

Поштанско-телеграфско одјељење министарства унутрашњих дјела има у депозиту извесна издања марака, која је вољна продати. Ко би их желио купити, нека се обрати одјељењу најдаље до 21/IV—4/V тек год. за услове, а продаја ће се закључити на 1/V—13/V тек. год. са понудиоцем највеће цијене.

Број 1759.

Цетиње, 24/III 1906.

Из канцеларије пошт. тел. одјељења министарства унутрашњих дјела.

AVIS

La Direction Générale des Postes et des Télégraphes du Monténégro met en vente, par adjudication, les stocks des timbres-poste de l'émission 1902.

Les acheteurs sont priés de s'adresser pour les renseignements à la dite Direction — au plus tard jusqu'au 21/IV. v. s. — 4/V n. s., a. c. — La vente sera conclue le 1/V v. s. — 13/V n. s., a. c.

М 1759.

Chancellerie de la Direction Générale des Postes et des Télégraphes —

à Cottigné, le 24 mars 1906.
6 avril

2—5

Приватне објаве.

Објава

Част ми је доставити штованој публици да је Компанија Сингер дио ничког друштва пивних машина на молбу муштерија дозволила послати учитељицу специјалну за вјештачки вез, за швеће, кројење и цртање све врсте бијелог рубља и женске робе; чим је прилика свакој женској да научи све оно што је потребито свакој фамилији. Школа почиње у Подгорици 1. марта а биће на Цетињу, Ријеци, Вир-пазару, Данилов-граду, Накшићу, Швабику, К-лашину, Андријевици. Слободан је свако у радни наручити сваку хаљиву на израду. Под гаранцијом у депозиту имамо сваке врсте машина по утврђеној цијени.

Подгорица, 4. јануара 1906

За Компанију Сингер шиваћи машина главни заступник Ристо Рундо.
Р. 104 Бр 5 4—5

Старе црногорске употребле е пошт. марке као и друге источних држава купујем по најбољој цијени. Понуде и пошиљке регулишу се преко поште. Скупљачима равнорлајем збирку од 15000 разних марака.
A. Weiss Briefmarkenhandlung
Wien I Adlergasse 8.

П. п.

Бр. 8

4—8

Јован Милошевић — Трст

комисионарски посао, трговина на велико у колонијалној роби, дрогарији, јужним воћем и т. д.

Имаде нове са највећим свостраним увозним и извозним пијацама: Све врсте земаљских производа као орахе, вуну, кожу, звијерку, разно медицинално коријење, лишће, бобе, и цвијет купује за свој властити рачун и прима у комисију — постизава најбоље цијене, културна послуга, провизиона стопа умјерена.

П. п.

Бр. 86.

6—26

Накладом штампарије Мирослава Спича у (Сријемској) Митровици изишло је у српском издању, сензационално дјело потпуног Билзе-а (Фрица пл. од Кирбурга) под насловом:

ИЗ ЈЕДНОГ МАЛОГ ГАРНИЗОНА

савремена слика из војничког живота.

Послије оних догађаја и неприлика, које је потпуночник Билзе, издавши своје дјело доживио; побудило је жељу цијелог образованог свијета, да дјело тог младог потпуночника прочита.

Дјелу хваља примјерака, није могло да задовољи немачку читалачку публику, изузевши грађане царевине немачке, пошто је исто дјело за њих забрањено.

Сад се пак Србима упуца прилика да то дјело прочитају у једном и чистом српском језику и да га виде:

Зашто је то дјело Билзе написао?

Зашто је за Немачку забрањен и

Зашто су Билзе а затворили.

Књига износи 17½ штампаних табака и стаје 250 к. Ко поручи 10 књига добија једанајесту на поклон са плаћеном поштарином. За Србију Дин 270 а 9 књига 20 дин., плаћена поштарина, Само ко уплатијед новац поштом добија књигу са плаћеном поштарином —

Накладна штампарија
Мирослава Спича
Митровица (Сријем).

П. п.

Бр. 111

7—10

О г л а с

КУЋУ на еродиви пристана улцињског, 8 комара, кухина, магазин, у авлији васебна кућа за прање дрва и спрему, око куће башча су двије бистијерне;

ЗЕМЉУ у пољу улцињском (ораница, ливада, гора) с кућом, амбаром и стајом.

Ко жели купити нека се обрати г. Луки Ђуровићу члану обласног суда у Бару.

Р. 53

Бр. 121.

3—4

НАЈБОЉЕ САВРЕМЕНЕ НОВОСТИ!

Умјесто К 40 само К 12. Најфинији, чисто акром, двоструки дубини, најновији, најбољег састава, са 6 објектив, најбоље квалитете. Модел „Zeus“ за путовање, казалишта и т. д., 144 mm, висок, објектив 43 mm. промјера уз ванредну свјетлост, са компасом, кожни ток и ремење К 12. Као што је доказано, продано је преко 10.000 комада војсци, спортским клубовима и т. д.

Велико и свеопште признање ужива строј за шиваје власи из творнице у Солдгену од најбољег челика, са троврсним резом, натриљује све до сада изашле стројеве, врло јефтин, комад по К 5-50, најфинији К 7—, за шивање браде К 6—, за животиње К 5—. Сигурни строј за самобрајање само К 4—. Строј „Стар“ К 6-85

Ваш за половицу јефтиније него ли у трговинама на оброке, отпрема уз петгодишње јакство

нове на високо удешене Сингерове шиваће стројеве, удешене за тјерањем погом, скупа са ормарићем за К 49.,

а за тјерањем руком К 42 Singer-Ringschiff са рачуном опремом и свим прибором уједно са ормарићем К 78. Стројеви за везење К 4. Сингер—Централ—Бобин са елегантним ормарићем само К 92

Дваколица у највећем избору: нове од 120 кр. на навише, употребљене од 70 кр. навише са свим прибором.

Отпрема уз поузеће M. Runbakin, Беч IX/1, Liechtensteinstrasse 23. Цијеници сатова, претења, лапаца, музичких и разних потребних кућних ствари, бесплатно и франко.

П. п.

Бр. 115

3—10

Објава

У овдашњем царинском магазину налази се од неко вријеме, трговачке робе следећи коли:

I. На име Ђорђе Мартиновића знак I.

M. Бр. 169—1334—3005 манфактуре 3 бала.

II. На име Меда Салгића знак M. S.

бр. 674/81. сапуна 6 каш.

III. На име Садика Лукачевића знак S.

L. Бр. 4. ориза I вр. и знак P. R. цукра I каш.

IV. На име Мурата Кристиновића знак M.

K. сача 10 каш.

V. На име Тома Мартиновића знак Z. G.

Бр. 11225/42 стакла 20 каш.

VI. На име Ђора Азковића знак I. H.

Бр. 1 крпе од наковања 1 бала.

VII. На име Ђована Суме без знака карбоје 43 вр.

VIII. На име Хасана Ибричевића знак M. S.

Бр. 471 манфактуре 1 бала.

IX. На име Нун Кољ Коче ситница I пак.

X. На име Садика Беговића знак S. B.

бр. 45/47 цукра 2 вр.

XI. На име Хајдара Омарчевића знак H. O.

петролеума 2 каш.

XII. Манфактуре 1 бала знак S. L. Бр. 2991. која је дошла без спроводнице.

Овим се позивају власници робе према Царинском Закону чл. 69. да се са чистим рачуном овој Управи пријаве, у којим морају доказати врсту и количину робе, као и цијену и цијелину исте, знак и бројеве, од којег је трговца, одакле, и кудијен је роба упућена.

И пошто све те документе поднесе овој Управи платиће одређене Царинске дажбине, а робу не примити, не пријавил се то ће се иста роба продати на јавној аукцији и са новцем поступити према Царинском Закону чл. 71—74

Сувине наоди се у магазину крпа женских пет дузина и један пакет пуца од тенеће, ко се би пријавио за исто са заклетвом предаће му се, иначе ће се предати ономе ко га је нашао.

К. п. р.
Управа Царинар. Подгорица

Број 327.

од 23 марта 1906 год.

Управитељ Царинарнице
Кап. Крето Ланковић.

Р. 303

Бр. 150

1—2

Браћо Цетињани!

Особита ми је част доставити поштованом цетињском грађанству, да сам берберицу „Занатлијског пјевачког и тамбурашког друштва“, која је до сада била моја сопственост, а пошто је достигла циљ, коме је служила и била на корист друштва — уступно добром Србину, г. Милану Вујошевићу.

Дубоко захваљујући цетињском грађанству за обилату посјету, ја му најтоплије препоручујем г. Вујошевића, да му укаже ову пажњу, коју је мени обраћао.

„Свој своме“.

Цетиње, марта 1906 год..

Драгомир П. Стошић.

Р. 76.

Бр. 156.

1—1

Јавна благодарност

Приликом смрти нашег непрежаљеног сца односно мужа и очуха.

† САВА М. ПАВИЋЕВИЋА,

који се после четвородневног тешког боловања — 24. овог мјесеца у 81. години живота — пресели у вјечност, сматрамо за особиту дужност изјавити доживотну благодарност овлашћем грађанству и уопште браћи Ђелопавлићима који покојника за вријеме боловања походише и у великом броју спроводу присуствовали; г. г. Свештеницима и учитељу са ђацима који покојника опочише и до вјечне куће испратише; свесрдна хвала свима, који телеграфски или писмено изјавише своја саучешћа.

Поново благодаримо свима и свакоме, који на којим начинима учествоваше у нашој великој жалости.

Данилов Град, 27. марта 1906.

Ожалошћени:

супруга Јана; синови: Павле, Сило, Токо, Ђоко и Милија; шћери: Марија, Ђука, Милица и Љубица; пасторак, Пеко и Мама са осталом родбином.

Р. 122.

Број 157.

1—1

ЈАВНА ЗАХВАЛА

Браћи Црногорцима.

Услед смрти мог непрежаљеног сина Милоша, који се преселио у вјечност 18. Јануара 1906 год. у Јужној Америци послаше ми:

Пунипа М. Ђуровић кр. 10. Митар М. Раичковић кр. 10, Владо П. Червовић кр. 10, Јован С. Ђуровић кр. 10, Станко С. Ђуровић кр. 10, Ђуро С. Ђуровић кр. 10, Никола Р. Павловић кр. 10, Андрија Ј. Радуловић кр. 10, Радосав Ј. Радуловић кр. 10, Радосав Б. Јовановић кр. 10, Ђорђе В. Јовановић кр. 10, Перован М. Јовановић кр. 10, Раде Б. Томашевић кр. 4, Милутин Ј. Матевић кр. 6, Мато С. Гардасевић кр. 10, Никола М. Савићевић кр. 4, Божо Ј. Лукић кр. 4, Крето П. Драшковић кр. 14, Ристо П. Ђукановић кр. 10, Пулан П. Ђукановић кр. 10, Раде П. Ђукановић кр. 10, Јован М. Николић кр. 20, Јован Р. Николић кр. 20, Петар Пејовић кр. 8, Марко В. Јововић кр. 6, Драго М. Пејовић кр. 6, Стеван Т. Мрвалчевић кр. 6, Милеш М. Рогановић кр. 30, Радосав М. Рогановић кр. 10, Јован Р. Андрић кр. 20, Јован Р. Рогановић кр. 10, Бајо Р. Биговић кр. 6, Митар П. Ђосовић кр. 6, Петар П. Ђосовић кр. 10, Благоје П. Дикићевић кр. 10, Ђуро А. Зинцер кр. 6, Благоје М. Вујовић кр. 6, Митар Б. Марковић кр. 10, Крето Г. Марковић кр. 6, Спасоје Д. Перовић кр. 4, Саво С. Делибашић кр. 6, Радо Ш. Чалаковић кр. 6, Радосав Ј. Вуковић кр. 6, Божо Ј. Чолаковић кр. 4, Спасоје Р. Чолаковић кр. 4.

Зашто им изјављујем моју највишу вјечиту благодарност.

Ожалошћени отац

Лазо Милићев Николић из Чева.

Р. 260

Бр. 159

1—1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Приликом смрти наше никада непрежаљене сестре

† ВАСЕ РИСТОВЕ РОГОШИЋ
рођене Танковић

која се после дуге болести 18. овог мјесеца у 53. години живота преселила у вјечност. Не можемо пропустити а да не одамо дубоку благодарност браћи, пријатељима и кумовима из Подгорице, а такође г. г. свештеницима, учитељима с ђацима, који нашу драгу сестру до вјечне куће испратише, и нас у нашој тузи ублажише, свима остајемо вјечито благодарни.

Цетиње, 30. марта 1906.

Ожалошћени:

Брат Церо Тановић

сестра Стефе Крпић с родбином.

Р. 81.

Број 160

1—1